

ARTISTEN THUIS

Betsy Ranucci- Beckman

Is het niet heerlijk om eens echt lui te zijn?"

Mevrouw Betsy Ranucci-Beckman, die het zei, zat in een gemakkelijk hoekje van de canapé.

„Het is heerlijk mevrouw.”

De man met 't boekje en het potlood die het beaamde, zat in een gemakkelijk fauteuiltje!

„Luiheid mevrouw, d.w.z. vrij-zijn van werk en alle beslommingen en zorg, die 't werk meebrengt, waardeert en geniet men het meest na ingespannen arbeid. En dan veronderstel ik...”

„Ja, deze week gaan mijn man, Dirk Verbeek, en ik op reis; de vakantie is begonnen en ik zeg van harte: gelukkig. Al geef je met liefde alle energie en tijd aan je werk, na een flinke periode van arbeid verlang je niet alleen naar rust, maar heb je ook rust nodig. Dan moet alle gedachte aan je werk volkomen uit het hoofd. Dus lekker luieren d.w.z. niet meer denken aan stukken en premières en zoo, en op reis! Liefst naar het buitenland. De voorkeur voor het buitenland wordt me niet ingegeven door de gedachte, dat ons eigen land niet mooi is. Menig plekje van typisch natuurschoon in het kleine vaderlandje zal men tevergeefs over de grenzen zoeken, maar het schijnt soms wel, of men er pas heelmaal uit is, wanneer men de grenzen heeft gepasseerd, een reis van 24 uur of langer heeft gemaakt. Dan lijkt het werk, de woonplaats, de bekende omgeving, het gewone leven heel ver, dan valt alles weg. Daar gelaten de andere voordeelen van het reizen in een vreemd land, in vreemde omgeving en levensomstandigheden, als verruiming van blik en het verkrijgen van andere inzichten e.d.! Dat geldt voor iedereen, doch zeker voor een toneelkunstenaar.

Hoe ging het vroeger? Onder de vakantie ging je op reis, in het pension van een Nederlandsche badplaats, of een vredig dorpje ontmoette je collega's en je zat weer midden in het werk, dat je ontvlucht

was! Je komt er in het buitenland licht toe, om een schouwburg te bezoeken, — ofschoon in het vakantie-seizoen natuurlijk niet druk gespeeld wordt, — maar je zult over de grenzen minder bekende collega's ontmoeten, dan wanneer allen in eigen land bleven en dus minder aan je werk herinnerd worden. Dat is een waarheid als zeker bekend en nuttig beest!”

Wie belangstelling heeft voor het tooneel, strekt deze belangstelling ook uit tot de artisten.

Men ziet ze in verschillende rollen, men herkent hun stem, men leest over hen in critieken en interviews en ziet ze op foto's.

De toestanden zijn ook in dit opzicht veranderd, dat toneelkunstenaars „bekender” zijn dan vroeger, doch voor velen zijn ze nog anders dan anderen, en men maakt elkaar — vooral op zekeren leeftijd! — op straat of in restaurant op hen opmerkzaam als op een ontdekking: „dat is nu die.... welke die en die rol speelt.”

Na hen alleen achter het voetlicht — of bij den artisten-uitgang van den schouwburg! — te hebben gezien, is het dan een eigenaardige sensatie en een gebeurtenis, wanneer men ze in de omstandigheden des dagelijkschen levens, thuis, ziet. In deze gemoedsgesteltenis is het begrijpelijk en te vergeven dat men, iets onbescheidener dan een gast misschien betaamt, de omgeving opneemt, terwijl Betsy Ranucci vertelt.

Wij zien een smaakvol en „thuis”-

gemeubelde kamer, hier en daar een inheemsch of Oostersch kunstwerkje, een bureau en een prachtige schemerlamp, een zware canapé en vier boekenkasten met een mooie verzameling literatuur; wij zien dat zij een gezellig kuiltje in haar wang heeft als zij lacht. En wij hooren dat, wanneer zij eenige onderwerpen heeft besproken die overeenstemmen met den titel van deze rubriek *Artisten Thuis*, zij langzaam en onwillekeurig komt tot het onderwerp voor haar: tooneel; zij vertelt van keuze der stukken en premières, van repetities en werk en veel zorg, van critiek en waardeering, van lezen en verhalen en schriften, van het speciale première-publiek dat komt uit belangstelling voor het spelende gezelschap, van het bezoek gedurende het afgeloopen seizoen en van de belangstelling van het publiek in het algemeen, die den laatsten tijd grooter is geworden.

„Ondervindt u geen concurrentie van de bioscopen, doordat een zeker deel van het filmprogramma, dat zoo „gemakkelijk” is, het publiek ongeschikt maakt voor de zwaardere, geestelijke inspanning van het tooneel?”

„Ik geloof niet, dat de tooneelgezelschappen daarvoor

bang hoeven te zijn. Al zou de film een deel van het publiek uit den schouwburg houden, dan staat daartegenover, dat de weg naar den schouwburg drukker bewandeld wordt dan vroeger, zooals ik reeds zei, gelijk er meer wordt uitgegaan dan vroeger. En vergeet de volksvoorstellingen niet!”

„En nu vakantie....”

„Ja, het zal goed doen om het stof van het Leidsche Plein van de schoenen te schudden en alles ver weg te laten. Als je het overgrootste deel van het jaar ingespannen hebt gewerkt, kun je je echt verheugen over den komenden vrijen tijd. Daar is bijv. een première; u begrijpt dat je het leest en leest en nog eens herleest, peinst over de rolverdeling, over de algemeene idee van het stuk, over de aankleding van het tooneel, enz. Telkens ontdek je iets anders en zoek je naar de middelen om het zoo goed en zoo mooi mogelijk te maken. Je gaat er mee slapen, je droomt er van, en 's morgens bij het opstaan is het je eerste gedachte.”

„En toch veronderstel ik....”

„Juist; toch laat het je niet heelmaal los. Het is natuurlijk altijd prettig, wanneer je een stuk vindt, dat je heelmaal boeit, waar je in valt. Maar het is nog prettiger idee, wanneer je op vakantie gaat met de zekerheid, dat na dien tijd een stuk wacht, waaraan je met plezier je arbeid zult geven. Ik zal vrij en onbezorgd mijn vakantie genieten, maar het is fijn te weten, dat ik al een stuk gevonden heb, waaraan ik met genoegen mijn werk weer zal opnemen, na het reizen en rusten. Het eerste zoeken voor het nieuwe seizoen is tenminste reeds gedaan.”

H. A.